

Helga Moos (V):

Det beslutningsforslag, som Det Radikale Venstre har fremsat, har mange sympatiske træk. Vi har en fælles interesse i at sikre, at indsatsen mod hiv/aids bliver så effektiv som muligt. I Venstre deler vi bekymringen for, at bistandsprogrammer kan blive undermineret, hvis smitteraten for hiv/aids stiger i befolkningen.

For et år siden var jeg med Foreningen Sex & Samfund i Uganda, hvor vi i en uge gravede os ned i problemerne omkring hiv/aids-situationen i landet. Jeg blev i hvert fald klar over, at hvis det skal lykkes at reducere smitteraten, er det nødvendigt, at landet selv, at regeringen tager et ejerskab til opgaven.

Jeg savner ordet ejerskab i beslutningsforslaget. Det bliver kun til lokalt lederskab og noget med konkrete partnerskaber mellem offentlige institutioner og danske frivillige organisationer, og det er altså ikke udtryk for ejerskab.

Først når det enkelte land tør tage et opgør med egne moralnormer, sker der noget. Med moralnormer taler jeg ikke om afholdenhed a la USA; jeg taler om, at man åbent tør erkende, at unge mennesker har sex før ægteskab og derfor har brug for oplysning om sex og smitteveje for hiv/aids allerede i grundskolen; jeg taler om, at man tør »næne« at forbyde lærere at have sex med de piger, de underviser; og det handler om, at man tør fortælle mænd, at ansvaret for familiens sundhed skal veje tungere end behovet for at dyrke udenomssex. Først når der kan tales åbent om den slags ting, kommer der resultater af forebyggelsen.

Kl. 17.25

Så synes jeg til gengæld, at beslutningsforslaget balancerer rigtigt, når det gælder afvejningen mellem forebyggelse og behandling. Her udtrykker man respekt for modtagerlandets prioriteringer, prioriteringer, som vi efter min mening godt må søge at påvirke.

Vi fik prisen på behandling voldsomt ned fra 200 kr. til 2,50 kr., og tillykke med det. Det åbner jo enorme muligheder, og jeg er overbevist om, at folk godt kan følge behandlingen.

Især finder jeg det vigtigt, at vi får gjort behandling af hiv/aids hos gravide kvinder til en standardbehandling, at vi arbejder på det. Hvis vi på den måde kan få halveret antallet af smittede nyfødte eller komme endnu længere ned, er det en enorm gevinst.

Hvis vi så efterfølgende kan give medicin til forældre, så de måske kan overleve, arbejde og

forsørge familien, til børnene i det mindste er ved at være voksne, så vil meget være nået.

Når det gælder beslutningsforslagets opfordring til at evaluere den danske indsats siden 1995, er jeg direkte imod. Vi skal i stedet evaluere på, hvad der hjælper, hvilke lande der har succes med at reducere smittespredningen som Uganda, hvor smitteraten i nogle områder er faldet fra 30 pct. til 6,5 pct. Hvad er det, der virker? Hvordan får vi andre regeringer til at tage ejerskab til lignende programmer?

Det er også fornuftigt at samle erfaring for, hvordan vi bedst kan få hiv/aids-spørgsmålet til at være et tværgående element i alle vores bistandsprogrammer. Hvad hjælper hvor, og hvor er balancen mellem forebyggelse og behandling i programmerne?

Hvad nu, hvis vi kan opnå et ejerskab i modtagerlande til at lade behandling af nøglepersoner indgå i programmerne, vil vi så gøre det? Eller hvordan stiller vi os, hvis et land kræver en alt eller intet-politik: Enten kan alle hiv-smittede tilbydes behandling, eller også skal ingen have tilbuddet – hvordan vil vi stille os til det?

Vi har afsat midler til en ny pulje til hiv/aids-indsats på 25 mio. kr. årligt, og det glæder mig. Jeg mener, at penge først og fremmest skal bruges aktivt. Med evalueringer tilbage til 1990 tager evalueringer overhånd, og det gør særskilte redegørelser også. Vi kæmper for at skabe en helhed: kvinder, fattigdomsbekæmpelse, hiv/aids, sundhed, uddannelse, rent vand, miljø – det hænger sammen, og det skal den årlige redegørelse også.

Så alt i alt synes jeg, at beslutningsforslaget er rigtig sympatisk, men der er lidt for meget papir, evaluering og særskilte redegørelser, og det er så baggrunden for, at vi afviser det.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Kofod som ordfører.

Jeppe Kofod (S):

Beslutningsforslaget om en handlingsplan for bekæmpelse af hiv/aids i udviklingslandene, som vi behandler i dag, er en glimrende lejlighed til at sætte fokus på et af de problemer, der for en stor del af verdens lande er en langt alvorligere trussel end eksempelvis terrorisme og masseødelæggelsesvåben.

Hvis man f.eks. tæller samtlige ofre for terror sidste år, døde der flere af aids på bare én dag. Omfanget af hiv/aids-epidemien er skræmmen-